

"BİRLİKTE ÖĞRENELİM"
WEBİNAR SERİSİ

ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞBİRLİĞİ NEREDEN NEREYE

*"Üniversite-Sanayi İşbirliğinin önündeki engeller neler?
Süreci zorlaştıran mevzuat mı, uygulama mı?"*

Konuşmacı:

Prof. Dr. Hamit SERBEST

ÜSİMP Yürütme Kurulu Başkanı ve Adana ÜSAM Koordinatörü

www.usimp.org.tr

23

MART

2022

ÇARŞAMBA

12:30- 13:30

A. Hamit SERBEST

1975/1977/1982 İTÜ, EHM Lisans/YL/Doktora

1982-2020 ÇÜ Mühendislik – Mimarlık Fakültesi, Dekan Yardımcısı, Dekan

Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü

Elektronik-Medikal Cihazlar UYGAR Merkezi

1991-1992 Alexander von Humboldt Vakfı; DLR-Alman Uzay ve Havacılık Araştırma K.

1992-1995 TÜBİTAK MAM Mikrodalga Uzaktan Algılama Projesi Yürütücüsü

2000 Mühendislik Dekanları Konseyi – Kurucu Ortağı (Co-Founder)

2000-2022 TÜBİTAK Adana ÜSAM, Md, YK üyesi, TÜBİTAK Tem. Genel Koord

2006-2016 TÜBİTAK İŞBAP Adana ÜSAM Projesi, Adana ÜSAM KOBİ Mentörü Projesi,
MENTOR-SEA Mentor Eğitici Kuruluş Projesi

2002-2004 TÜBİTAK Vizyon 2023 Teknoloji Öngörüsü Proj. Eğ. ve İnsan Kay. Koord.

2004 – 2006 TÜBİTAK Başkan Danışmanı

2007-2022 ÜSİMP – Üniversite-Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu

2000-2012 URSI Türkiye Ulusal Komitesi Başkanı

2002-2014 MÜDEK “Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu”

2010-2020 EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü

TMMOB
Elektrik Mühendisleri Odası

Türkiye'de Üniversite-Sanayi İşbirliği

NEREDEN NEREYE

A. Hamit SERBEST

TMMOB
Elektrik
Mühendisleri
Odası
Haziran-2021
Adana

Adana ÜSAM

BÖLÜMLER

1. ÜNİVERSİTELERİMİZ
2. BİLİM, TEKNOLOJİ VE SANAYİ İLİŞKİMİZ
3. ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞBİRLİĞİ VE ARAYÜZLER
4. SONUÇ YERİNE
 - ***DERS ALACAKLARIMIZ***
 - ***İYİLEŞTİRMEYİZ GEREKENLER***

DERS ALACAKLARIMIZ

- Arayüz Yapıların Kimlik Sorunu
- Geçmişte Yaşanan Başarısız Arayüzler
- ÜSAMP Modelinin Başarısızlığının Nedeni
- KÜSİ Platformu
- Kamu AR-GE Destekleri
- Danışmanlık Hizmetleri – **Ar-Ge Dışı**

İYİLEŞTİRME MİZ GEREKENLER

- Kimlik Sorunu Yaşayan Arayüz Yapılar
- **Koordinasyon Eksikliği**
- KOSGEB için Yapılan Yasal Düzenlemeler
- **Kamu AR-GE Destekleri**
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri
- **AR-GE ve Tasarım Merkezleri**
- Döner Sermaye İşletmeleri
- **SMK-Sınai Mülkiyet Kanunu**
- Kamunun Sanayiye Sağladığı Destekler
- **Mentorluk/Rehberlik/Danışmanlık Hizmetleri**

Geçmişini Bilmeyen Geleceğine Yön Veremez... M.K. Atatürk

<https://www.youtube.com/watch?v=b2EevHOKEMg>

- 17 Şubat – 4 Mart 1923 İzmir İktisat Kongresi
- 29 Ekim 1923 Türkiye Cumhuriyeti
- **1933 - Üniversite Reformu - I. Beş Yıllık Sanayi Planı**
 - Türkiye: dışa bağımlı, geri kalmış, tarıma dayalı, ham madde üreten
 - 20 kadar fabrika ve "plan kavramı"
- **1938 - II. Beş Yıllık Sanayi Planı**
 - 120 fabrika kurulması öngörülmüştü (Uygulanamadı)
- 1948 – 1951 Marshall Planı

137 M\$ - Türkiye'ye Bedeli???

GEÇMİŞİMİZDEN ANA BAŞLIKLAR

- **1950 – 1960 Liberal Ekonomi**
 - Altyapı Yatırımı
- **1960 DPT - Devlet Planlama Teşkilatı**
- **1963 – 1967 I. Beş Yıllık Kalkınma Planı**
- **1963 TÜBİTAK**
 - **Tabii bilimlerde temel ve uygulamalı araştırmalar**
- **1974 – 1978 Ambargo dönemi**
 - Üniversite-Sanayi İşbirliği ülke gündemine girdi
 - Ekonomide teknolojinin rolünün önemi görüldü
 - **Teknoloji Al → → Teknoloji Üret**

Bürokratlar/Teknokratlar Uyandı

- **1989** - Dünya Bankası, Teknoloji Geliştirme Proje Kredisi (*Hazine ve DTM koordinatörlüğünde*) Dünya Bankası heyetlerinden incelemeler
- Mart 1990 Dünya Bankası raporu
 - Ekonomik Gelişmişlik Düzeyi
 - Dışa Açılma Hedefleri
 - Teknolojik Altyapıarasındaki çelişki ve giderilmesi için gerekenler

1990 Türkiye'sinin Resmi

- Gelişmiş bir ülke değildir
 - **Ancak, geri kalmış bir ülke de değildir**
 - Gelişmekte olan bir ülkedir...
- Gelişmiş ülkeler artık ileri teknoloji vermeyecekler
- Gelişmiş ülkelerle sadece uluslararası pazarlarda değil kendi ülkesinde de rekabet edecek
- Bu nedenle, **kendi teknolojisini kendi insanı ile üretmek zorundadır...**

PEKİ, HİÇ YAPTIK MI?

- **1936 ND-36 Türk Uçağı – Gök Okulu**
 - **Havacılık Sektörü**
(*Mustafa Kemal'in Uçakları – İsmail Yavuz*)
- **1961 Devrim Otomobili** (<https://www.youtube.com/watch?v=t4KEP3q3tVw>)
 - **Otomotiv Sektörü**
- **1994 TELETAŞ** **ALCATEL**
(https://www.emo.org.tr/ekler/59411-247171-15_ek.pdf)
- **2005 Türk Telekom %55'i Öger Grubu**
 - **Telekomünikasyon Sektör**

**BUNLARI İZLEYİNCE DEDE KORKUT HAKLIYMIŞ
DİYECEKSİNİZ...**

Alman 67 MTL teklif
- yapamam demiş
Nuri Demirağ 52,1
MTL - SIMERYOL

Müh. Yahya Bey
Taahhüdündeki
Tünel Tarihinde
Bitmeyince İntihar
Etmiş.

Malzemeler nehirde
"kelek (sal)" ile
taşınmış. Kullanılan
3000 ton çimento,
raylar, köprü demir
ve kalıpları SSCB'den
alınmış.

Kemah Güllübağ Boğazı, Sivas Erzurum
Demiryolu Karasu'dan: 138 Tünel, 22
Demir Köprü, 4 Eylül 1933 - 14 Ekim 1939

DB Raporu Sonrası Yapılanlar

- 1990 KOSGEB
- 1991 TTGV
- 1993 Türkiye B&T Politikası (1993 – 2003)
 - *Dünya teknolojisine yetişmek*
- 27.12.1994 “İhracata Yönelik Devlet Yardımları”
 - *İthal-İkame Politikası ➔ İhracat*
- 1995 DTÖ Subvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması(Uruguay Turu Nihai Senedi)
- Ar-Ge Dışı Konularda Sanayiye Teşvik Verilmeyecek...

AR-GE İLE İLK TANIŞIKLIĞIMIZ

SONRASINDA YAPILANLAR

- 1995 TPE + TÜBİTAK TİDEB - TEYDEB
- 1993 Türkiye B&T Politikası (1993 – 2003)
 - *Dünya teknolojisine yetişmek*
- 1997 Türkiye'nin Bilim ve Teknoloji Politikası
 - *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası*
 - *Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri*
- 2003 Vizyon 2023 Teknoloji Öngörüsü Çalışması
- 2012 TTO Destekleme Programı

Aykut Göker, "Türkiye'de Bilim ve Teknoloji Politika Tasarımlarında Üniversite-Sanayi İşbirliği", Üniversite-Sanayi İşbirliği Ulusal Kongresi 2008, Çukurova Üniversitesi, 26-27 Haziran 2008

Batıklarımız

- **1958 Moratoryumda (dış borç erteleme)**
- 1974 Petrol ve Kıbrıs Krizi
- 1980 Petrol Krizi
- **1982 Bankerler Krizi**
- 1990 I. Körfez Savaşı
- **1994 Hiper Enflasyon**
- **1994 Batan Bankalar**
- **2001 Batan Bankalar**

İHRACAT – ÜRETİM – 1990’lar FİNANS – REEL SEKTÖR

İnsanımıza Gösterilen İlk Hedef

- SCI'ye giren dergilerde yayınlanan makale sayısı bakımından sıralama
- Doçentlik Sınav Yönetmeliği
- TÜBİTAK ve Üniversitelerin parasal teşvikleri

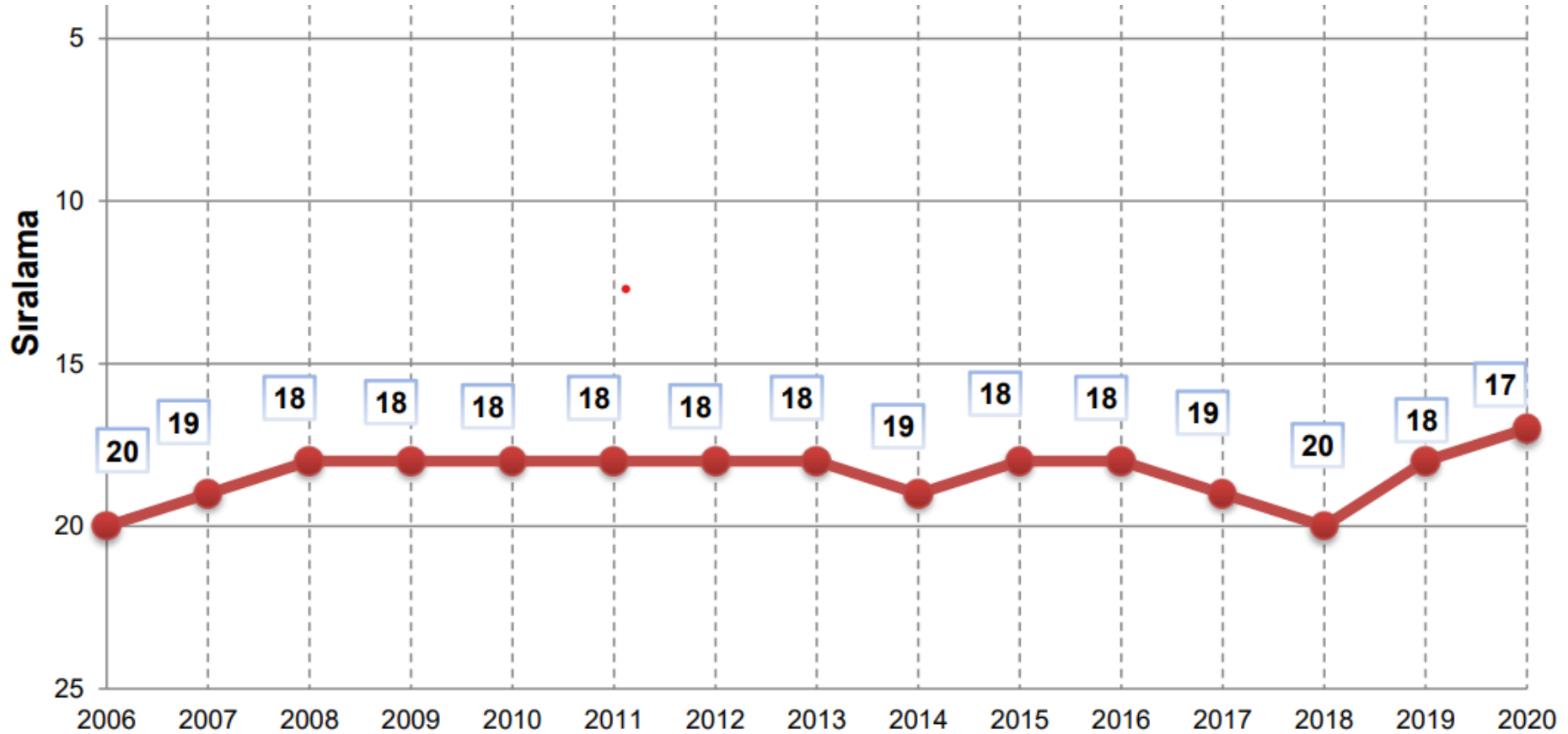
Üniversite - Sanayi işbirliği ???

TEKNOLOJİ ???

1983 ilk B&T belgesi – Prof. Dr. Nimet Özdaş

Bilimsel Yayın Sayısı Bakımından Türkiye'nin Dünya Sıralamasındaki Yeri

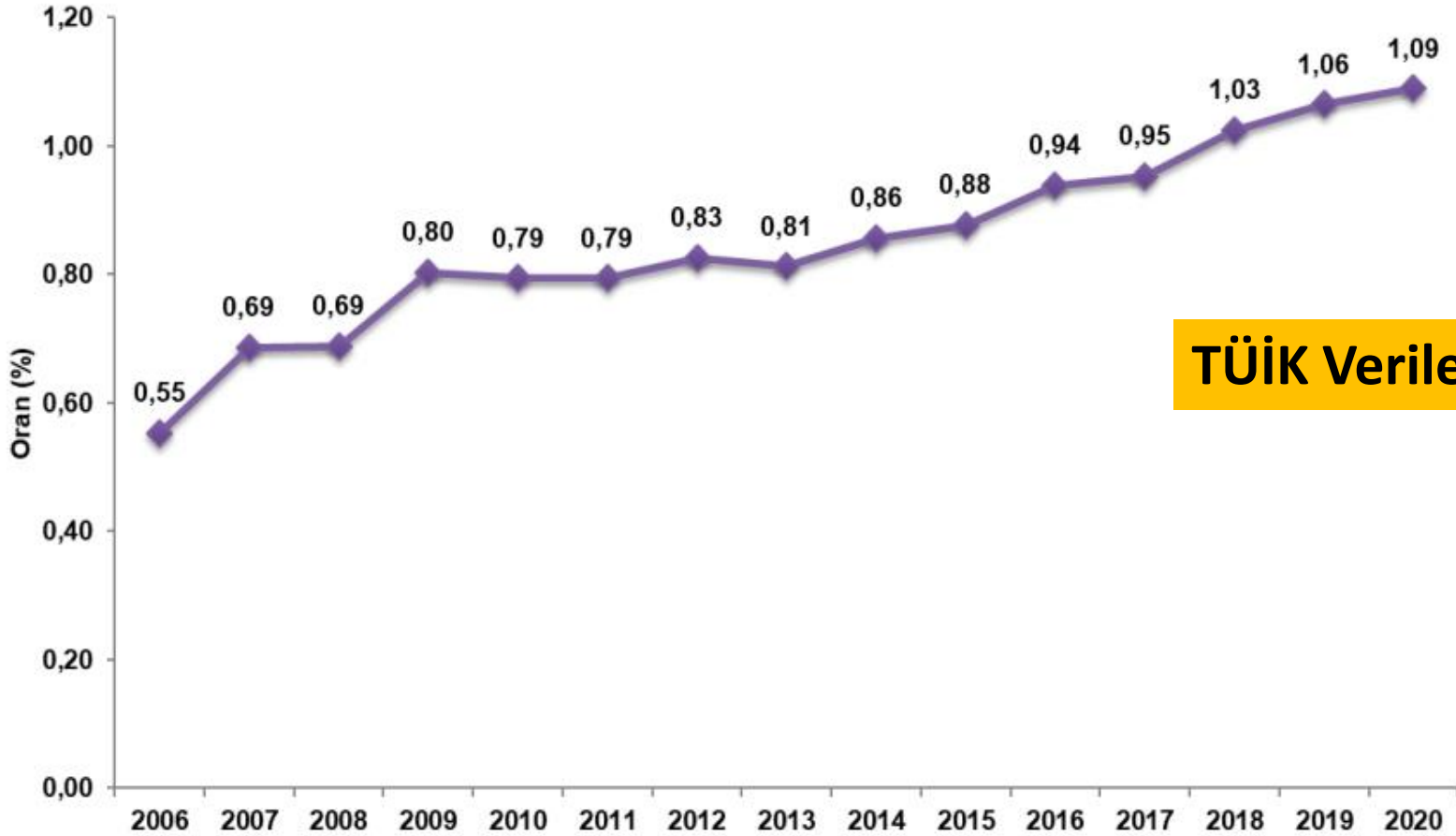
Hedef Doğru muydu?

Öğretim üyelerine keşke sanayi de gösterilseydi

YÖK – Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi, 2007 (1983'ten 24 yıl sonra...)

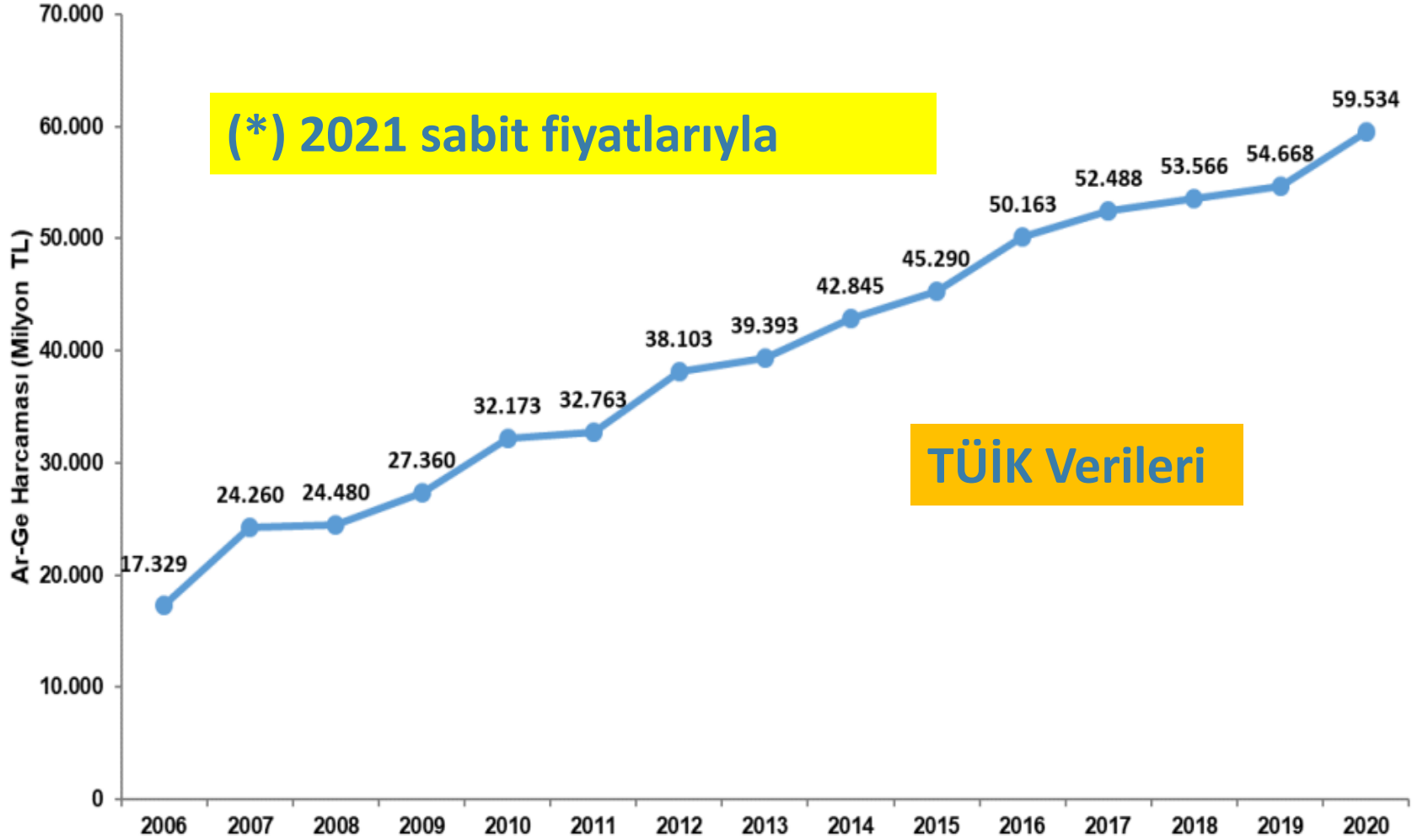
- Kamu Hizmeti / Toplumsal sorumluluk
- **GEREKLİ MOTİVASYON VERİLDİ Mİ?**
 - Maddi ???
 - Akademik ???

Ar-Ge Harcamalarının GSYİH İçindeki Payı

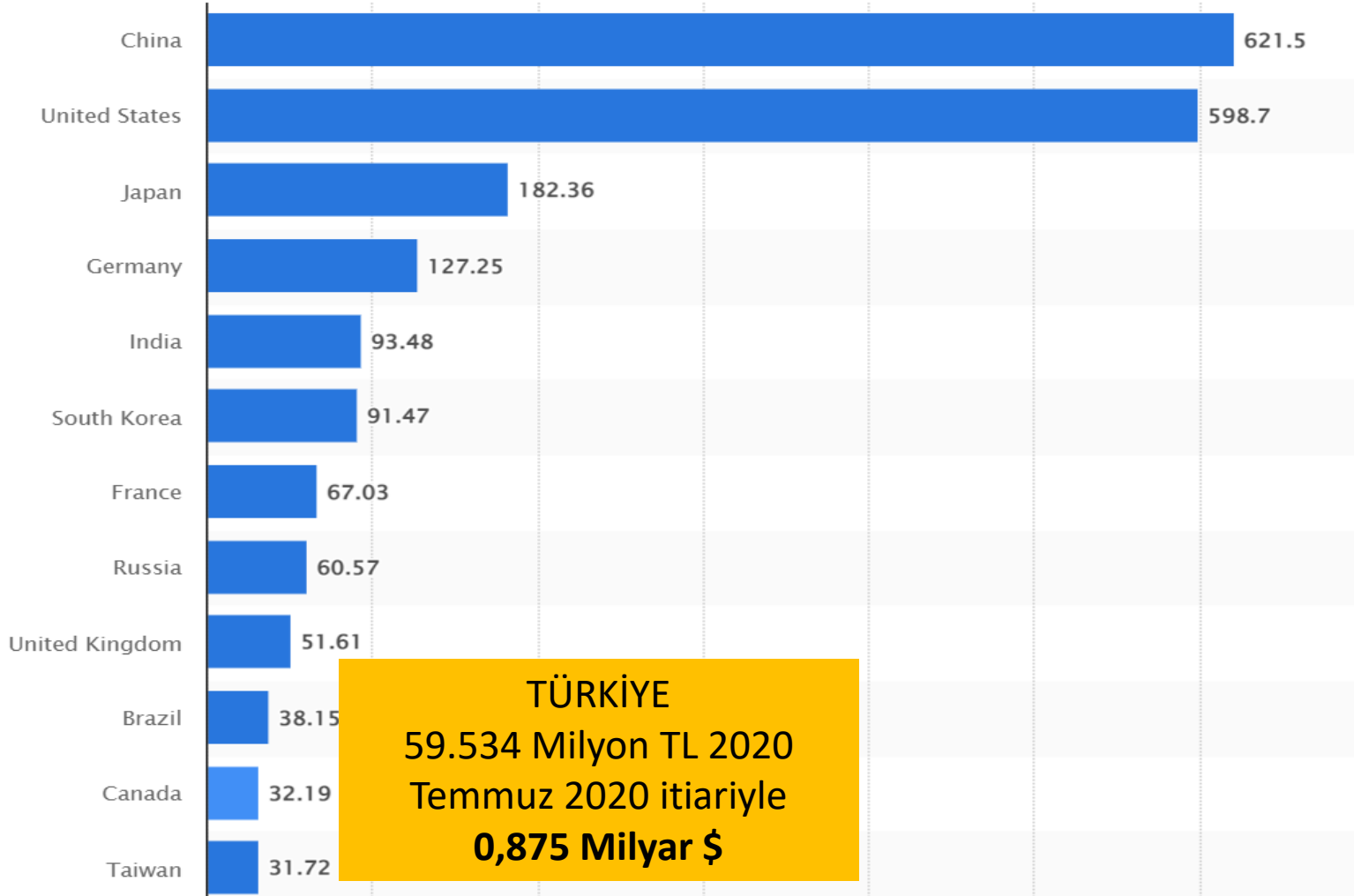
<https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/26723/bty01.pdf>

Ar-Ge Harcamaları (*)

<https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/26723/bty05.pdf>

Research and Development (R&D) Expenditure in 2021 (in billion U.S. dollars)

Üniversite-Sanayi İşbirliği (ÜSİ) anlamını yitirdi mi?

Artık ekosistemin tüm işlevlerini tam olarak içermiyor.

Bunun yerine, **fikri/sınai mülkiyet hakları, patent portföyleri ve yönetimi, lisanslama, ticarileştirme, filiz işletmeler, yatırım** gibi konular konuşuluyor.

Unutulmaması gereken, her şeyin ÜSİ ile başlayabileceği...

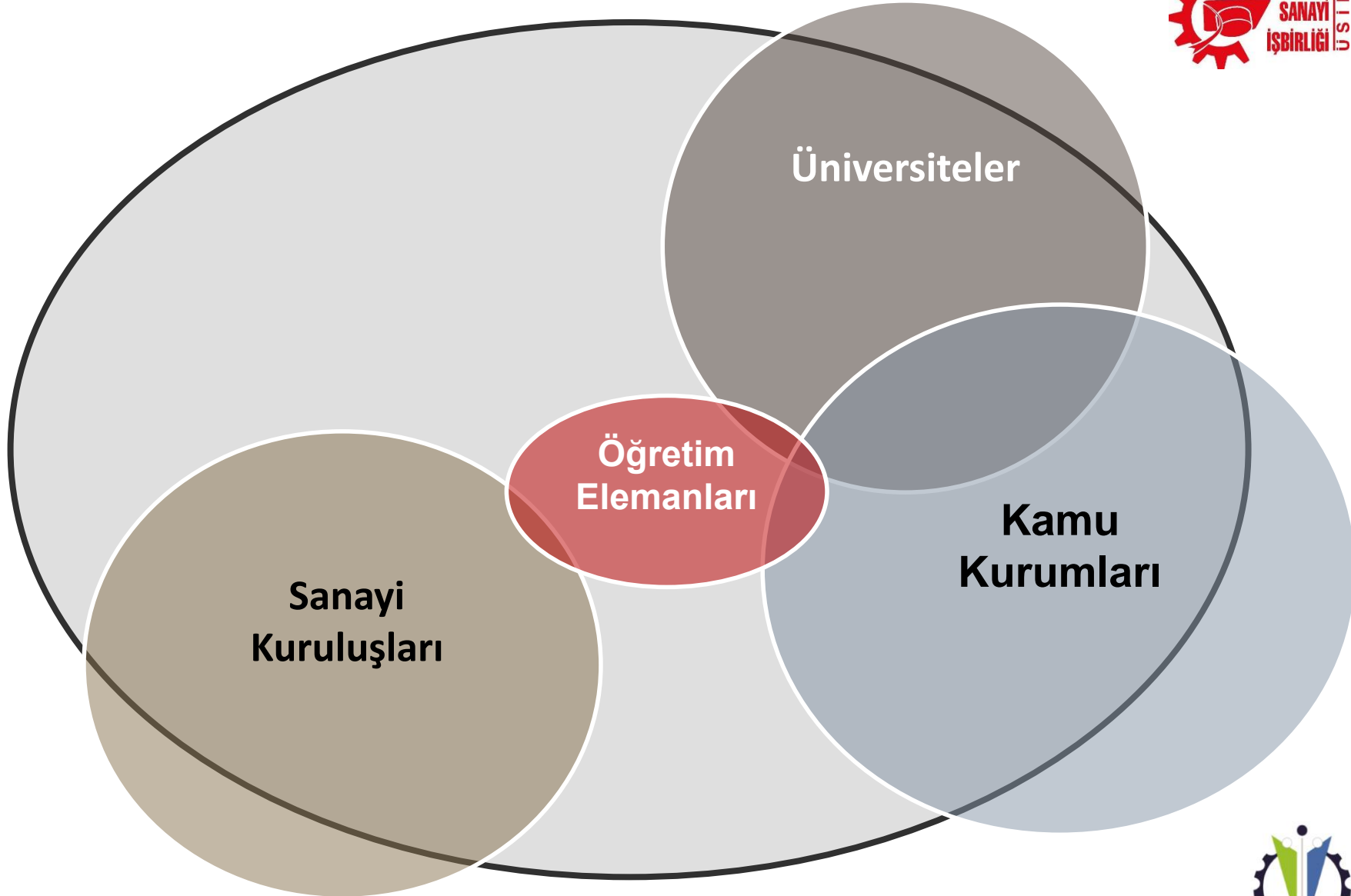
Ülkemizin AR-GE kavramı ile resmen tanıştığından bu yana geçen süre sadece 27 yıldır.

Batının bu çalışmaları birkaç yüzyıldan bu yana yaptığı düşünülürse vardığımız nokta küçümsenemez...

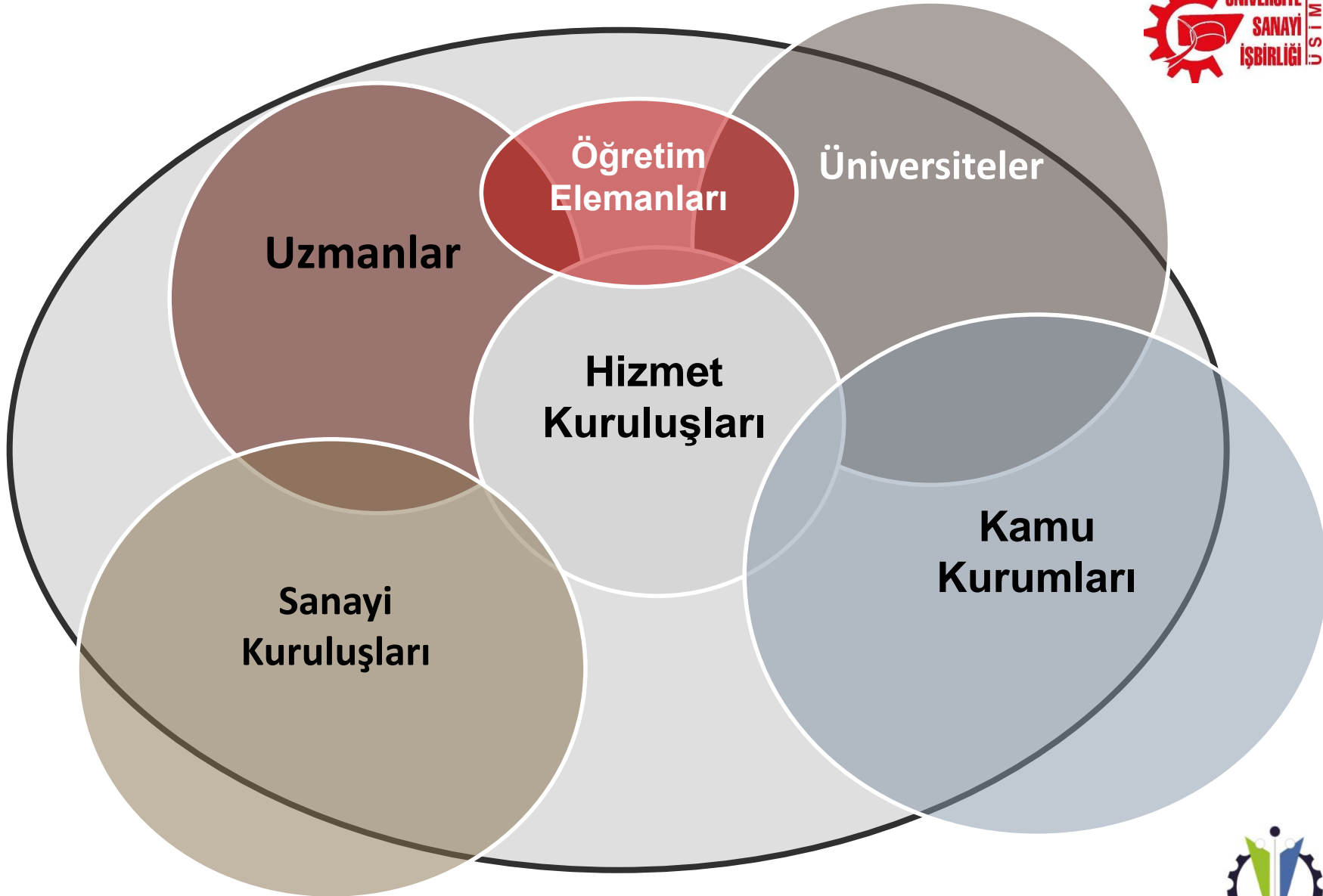
Amma...

NEREDEN NEREYE GELDİK?

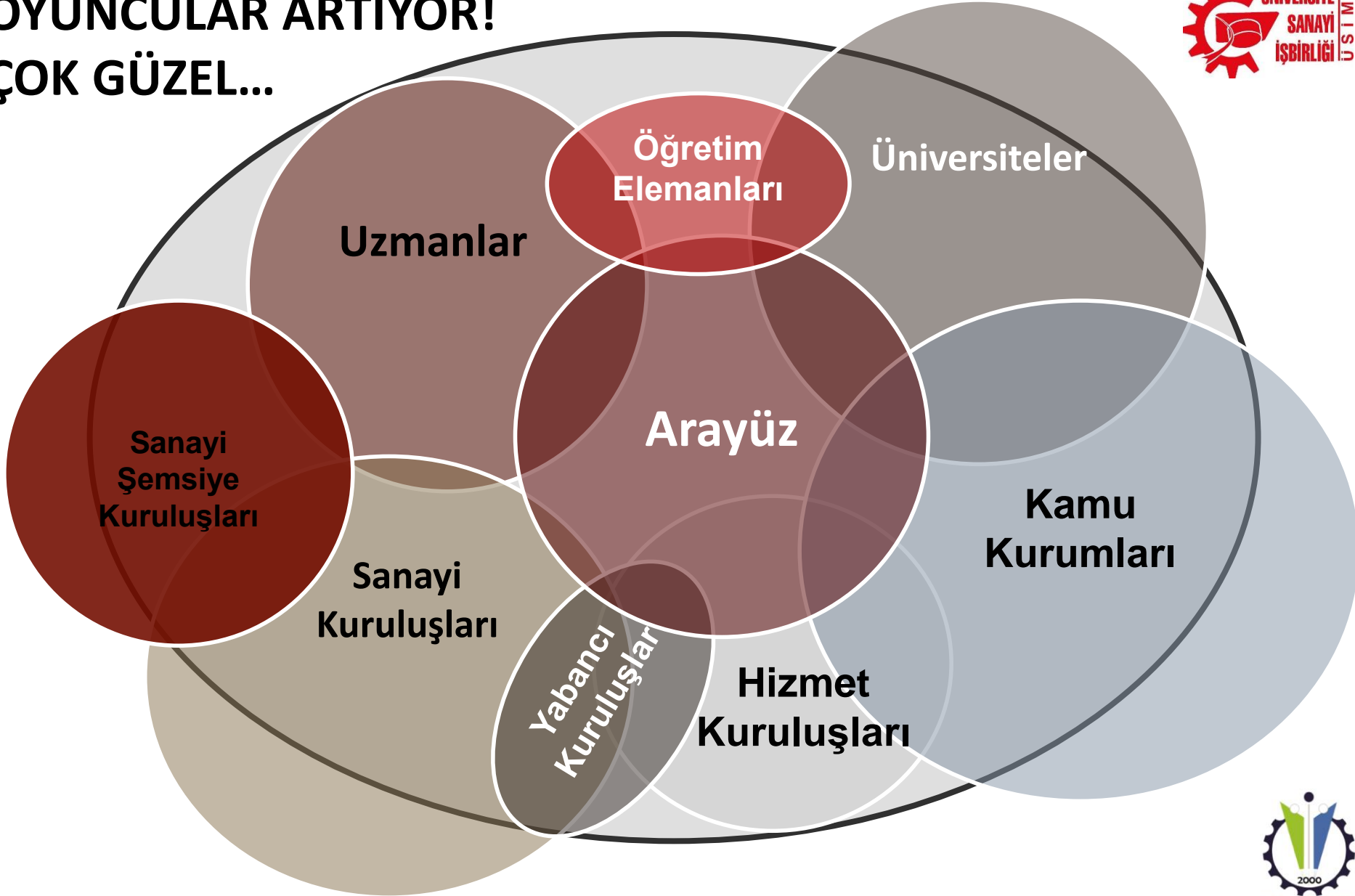

NEREDEN NEREYE GELDİK?

NEREDEN NEREYE GELDİK?

OYUNCULAR ARTIYOR!
ÇOK GÜZEL...

AŞIK VEYSEL

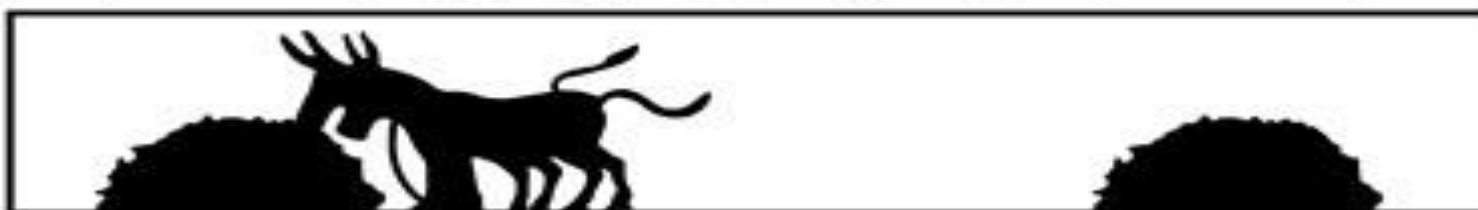
Uzun ince bir yoldayım

Gidiyorum gündüz gece

Bilmiyorum, ne haldayım?

Gidiyorum gündüz gece

BİR ŞARTLA ANCAK...

TEŞEKKÜR VE SAYGILARIMLA...